

Ο ΣΙΔΗΡΟΥΡΓΟΣ
ΜΑΣΤΡΟ-ΚΡΟΓΙΑΣ

Φίλε κύριε Σκόκε,

Σᾶς στέλλω δια το 'Ημερολόγιον τοῦ ἔτους 1890, αντι παντος ἄλλου πενιχροῦ αποκυήματος τῆς φαντασίας μου, ἐν χαριέστατον παραμύθι τῶν ἐλληνίδων τὴν καταγωγὴν γυναικῶν τῶν Αρελάτων (Arles), πόλεως κειμένης ἐν τῇ γαλλικῇ ἐπαρχίᾳ Προβηγκία (Provence), ἐνθα καὶ ἡ πόλις τῆς Μασσαλίας, πάλαι αποικίας τῶν Φωκαέων, ὡς τοῦτο πασίγνωστον.

Πέποιθα ὅτι θ' αναγνωσθῇ επιτερπῶς εἰς τὴν δημώδη γλῶσσαν, ἣν γράφω μεν δυσκόλως, ὥφειλα δε ταύτην να μεταχειρισθῶ, ἐπεὶ δι το ἐν λόγω παραμύθι καὶ ἐν Γαλλίᾳ εἰς τὴν δημώδη προβηγκιανὴν γλῶσσαν ἀκούεται.

Ἀν μ' ἐρωτήσετε, ἐγὼ δὲν το ἤκουσα ἰδίῳις ὡσὶν, ἀλλὰ το εὑρηκα ἐντος τοῦ 'Ημερολογίου «Alman Prouvençau pour lou bel an 1889», τοῦτέστιν εἰς καθαρεύουσιν γαλλικὴν γλῶσσαν «Almanac (*) Provençal pour le bel an 1889.»

Μηδε μ' ἐρώτησετε πῶς περιῆλθε το ἡμερολόγιον τοῦτο εἰς χεῖράς μου· σᾶς λέγω μόνον ὅτι, ἀφότου καὶ ξένοι μέμφονται ἡμᾶς ὅτι προτιμῶμεν τὴν καθαρεύουσαν τῆς ζώσης τοῦ λαοῦ, ἐρευνῶ μὴ δὲν ἐπραξαν καὶ ἐκεῖνοι ὡς ἡμεῖς, καθορίσαντες ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν ἰδίαν γλῶσσαν ἀπο τῶν χυδαῖσμων τῶν παντοίων αὐτῶν διαλέκτων.

Γάλλιος λόγιος. ὁ μεταφράσας τὸν κατωτέρω μῦθον ἀπο τῆς προβηγκιανῆς εἰς τὴν καθαρεύουσαν γαλλικὴν, προτάττει τας ἐπομένας παρατηρήσεις·

«Οἱ ὄντως ἀριστουργοὶ συνθέται τῶν παραμυθίων τούτων καταδεικνύουν εἰς ἡμᾶς ὅπόσον δύναται τις να καρπωθῇ ἐκ τοῦ γλαφυροῦ πεζοῦ λόγου τῶν Προβηγκιανῶν, λόγου ζῶντος, βριθόντος εἰκονικῶν ἐκφράσεων, γονίμου ἀπρόοπτων σχημάτων, ἀξέστου καὶ ἅμα διαφανοῦς, γαλατικωτάτου καὶ ἅμα ἀφελεστάτου.»

Δηλαδὴ αὐτὰ ταῦτα ἅτινα λέγονται καὶ παρ' ἡμῖν ὑπὲρ τῆς δημώδους γλώτσης. Καὶ ὅμως, δι' ἣν αἰτίαν οἱ Γάλλοι ὁμολογοῦν μεν τας

(*) Ἀξιοπαρατήρητον εἶνε, ὅτι καὶ τῶν προβηγκιανῶν ἡ διάλεκτος, καθὼς ἡ καθ' ἡμᾶς δημώδης, τρέπει προ τοῦ μ το λ εἰς ρ, almanac λέγουσα, ἀντι almana. Καὶ παρ' ἡμῖν ὁμοίως ἄ ρ μ η προφέρεται· ἡ ἄλλη καὶ ἄ ρ μ υ ρο το ἄλμυρόν.

χάριτας τῶν παντοίων δημῶδων διαλέκτων τῆς γλώσσης των, προετίμησαν δε την καθαρεύουσαν αὐτῶν, ἐν ᾗ εὐρίσκουν ἄλλα, ὡς φαίνεται, πλεονεκτήματα, δια την αὐτην καὶ ἡμεῖς προβαίνομεν εἰς καθαρισμὸν τῆς ἡμετέρας, καίτοι ὁμολογοῦντες τῶν δημῶδων αὐτῆς παντοίων διαλέκτων την ζωηρότητα.

Εἶπατε εἰς τοὺς Γάλλους νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὰς δημῶδεις διαλέκτους των παραιτοῦντες την γλῶσσαν τοῦ Κορνηλίου καὶ τοῦ Ῥαχίνα, τοῦ Βίκτορος Οὐγέυ καὶ τοῦ Λαμαρτίνου των, ὡς ἄχρουν καὶ ἀχάριτα. Καὶ ὡσαύτως εἶπατε εἰς τον Κοραῆν νὰ τρέψῃ την γλῶσσάν του εἰς την τοῦ Πτωχοπροδρόμου καὶ την τοῦ ποιητοῦ τοῦ Ερωτοκρίτου.

Εἶνε μάταιον· ἐλθετε δε μᾶλλον ν' ἀκούσωμεν το παραμῦθι τῶν Αρελάτων, εἰς γλῶσσαν ὅσον μ' ἦτο δυνατὸν δημῶδη.

I. ΙΣΙΔΩΡΙΔΗΣ ΣΚΥΛΙΣΣΗΣ.

«Κᾶποτε, καθὼς γνωρίζετε, ὁ αὐθέντης ὁ Χριστὸς καταβαίνει μαζῇ με τον Ἅγιον Πέτρο ἀπο τον παράδεισο εἰς την γῆν, δια νὰ ἰδῇ πῶς πᾶν ἐδῶ κάτω τὰ πράγματα, καὶ ὅπου χρειάζεται νὰ ὑψώσῃ τοὺς ταπεινοὺς, καὶ νὰ ταπεινώσῃ τοὺς ὑπερηφάνους.

Λοιπὸν μία τῶν ἡμερῶν, κυριακή, ἦλθαν νὰ κάμουν ἓνα μικρὸ γύρο εἰς τὰς Αρέλαταις καὶ τὰ περὶχωρὰ· ἐπαράλαβαν δε καὶ τον Ἅγιον Ηλία τον Λεμοβικιάνον (Limousin), καθὼς γέννημα τῆς Προβήγκιας καὶ πολὺ ἀγαπημένον ἀπο τοὺς κατοικοὺς τῶν Αρελάτων, ὅπου κάθε καλοκαίρι περιφέρουν το φορτηγὸ ἀμαξάκι του.

Καὶ πρῶτα, πρῶτα, αφοῦ κατέβηκαν, ἐπῆγαν καὶ σταχυολόγησαν ἓνα δεμάτι ψυχαις δια τον παράδεισον· ὕστερα ἦλθαν ν' ἀκούσουν την θεῖαν λειτουργίαν εἰς τον ναὸ τοῦ Ἁγίου Τρόφιμου. Μετὰ την ἀπόλυση, ἐνῶ ἑστάθησαν νὰ ἰδοῦν τον κόσμον ὅπου ἐβγαίνει ἀπο την ἐκκλησίαν καὶ τοὺς καλοὺς χριστιανούς τῆς πολιτείας (ἐπεὶ καὶ ἐκεῖνον τον καιρὸ οἱ ἄνθρωποι εἰς τὰς Αρέλαταις ἦταν εὐλαθέστεροι παρ' ὅ,τι σήμερον) καθὼς καὶ τὰς ἐξακουσμέναις δια την εὐμορφίαν τοὺς Αρελατιναὶς γυναῖκαίς, ὁ αὐθέντης ὁ Χριστὸς γυρίζει ἐξαφνὰ καὶ βλέπει τον Πέτρο συλλογισμένο.

— Ἐεὐρεῖς τίποτε, Πέτρε; τοῦ λέγει.

— Κύριε.

— Εγὼ λέγω νὰ πανδρευθῇς.

— Εγώ... νὰ πανδρευθῶ ! Ἦε καὶ Κύριε, εἶπεν ὁ Πέτρος· μήπως καὶ ἔξευρεῖς νὰ ἐκάμα καμμία ἁμαρτία βαρύντατη, ὥστε θέλεις νὰ με καταδικάσῃς εἰς μία μετάνοιαν ὡσαν αὐτή; Καθὼς

βλέπεις, το κρανίο μου υαλίζει απο την φαλάκρα· απόμεινε γυμνο 'σαν το γόνατό μου. Παρατηρεῖς και τα γένεια μου.. Α! αν εἴχα δέκα ἔτη ολιγώτερα, δεν θα ἔλεγα το ενάντιο· αλλα τώρα πλειά...

— Αφες αυτά, αφες αυτά, απεκριθη ὁ Κύριος· κάλλιο να 'πανδρεύεται ὁ ἄνθρωπος παρα να μένη ἑλομόναχος.

— Και... ποῖαν θέλεις εγω να ' πάρω :

— Την πρώτη, ὅποια και αν ᾔηνε, ὅπου θα τύχη εις τον δρόμο μας.

— Κύριέ μου, τί να σοῦ ειπῶ ; Ας γίνη λοιπον κατα το θέλημά σου. Φθάνει να ᾔηνε, αυτη ὅπου θ' ἀπαντήσωμε, κάπως...

— Πέτρε, Πέτρε! δεν σοῦ επιτρέπεται να εἶσαι δύσκολος.

Ὁ "Αγιος Ηλίας τους ἤκουε, κ' εγελοῦσε ὑποκάτω απο την γενειάδα του.

Επῆραν τότε καὶ οἱ τρεῖς σιωπῶντας τον ανήφορο και 'τράβιξαν κατα το μέρος τοῦ Σταυροῦ (Croix de la Major).

Μόλις επροχώρησαν ολίγα βήματα, και ὁ Κύριος, — Αυτη να ' πάρης, Πέτρε.

Ἡ γυναῖκα ὅπου τοῦ ἔδειξε ἦταν μία γρηα ὅπου μόλις ἔσαιρνε τα κουρελοφούστανά της με τα ἐξῆντα, ἑβδομήντα ἔτη ὅπου 'σῆκωνε εις την ῥάχη της κοῦτσα μιά, και κοῦτσα δυό, καὶ καθάρια επάνω της... 'σαν το ξύλο ὅπου αναιθαίνουν και κουρνιαίζουν αἱ κότταις.

— Δια τους οικτιρμούς σου, Κύριε ! κράζει ὁ Πέτρος σκεπάζωντας με τα δύο του χέρια τα 'μάτια του. Μεγάλη ἡ χάρις σου, αλλα πότε, ουδέποτε θα κάμω 'ταῖρί μου ἓνα πλάσμα ὡσαν αὐτό.

— Πέτρε !...

— Αλλα, Θεέ μου ! προτιμῶ να μείνω χηρευμένος καθως εἶμαι. Σε καθικετεύω...

— Πολυ καλά, απεκριθη ὁ Κύριος χαμογελῶντας, αφοῦ αυτο σοῦ φαίνεται τόσο μεγάλο κακό, και με ἱκετεύεις τόσο, ας ᾔηνε· σε σπλαγχνίζομαι. Να ιδοῦμε το λοιπον την ἄλλην ὅπου θα μᾶς τύχη... Νά την και ὅλα· δι' αυτήν, νομίζω, δεν ἔχεις τίποτε να ειπῆς.

— Δι' αυτη την πυγμαία, ὅπου δεν εἶνε ὑψηλότερη απο μία φροκαλιά ; Α ! ὄχι· σπλαγχνίσου με, Κύριέ μου, σπλαγχνίσου με !

— Πρᾶγμα ἀπίστευτο, εἶπε τότε ὁ "Αγιος Ἡλίας, να 'βρίσκουνται εις ταις Αρέλαις τόσο κακοκαμωμέναις γυναῖκες ! Αἱ, Πέτρε ; ἀφανταῖς το λοιπον 'γίνηκαν ἐκεῖναις ὅπου εἶδαμε να 'θαγίνουν απο την εκκλησία προ ολίγου ; Επαρτήρησες ;...

εκείνη μάλιστα την μελαχροινή νέα, όπου κατέβαινε με αγγέλου τρώντι σχῆμα τα σκαλοπάτια τοῦ νάρθηκα!...

— Εσύ, Ἡλία, καλά θα κάμης να βάλῃς φυλακή εἰς το στόμα σου, εἶπεν ὁ αυθέντης ὁ Χριστός εἰς τον Ἅγιο Ἡλία. Ὑστερα γυρίζει καὶ λέγει εἰς τον Ἅγιο Πέτρο, ὅπου ἐπλεε μέσα εἰς τον ἰδρώτα καὶ μόλις ἔστεκε εἰς τα πόδια του, — Ἀς ἦνε λοιπόν, Πέτρε· ὑπομονή καὶ αὐτὴ τὴν φορὰ. Τοῦτο ὅμως ὅπου κάμνω δια σέ, γνώρισε πῶς δια κανέναν ἄλλο δεν θα το ἔκαμνα. Ἀλλὰ τώρα, ὅποια καὶ αν τύχη ἢ τρίτη, θα εἶνε αὐτὴ αναπόφευκτα. Μάθε τοῦτο ἀπο τα τώρα, κ' ευπρὸς· ας προχωρήσωμε.

Ολίγο παρέκει, — Λάβε, Πέτρε, εἶπεν εἰς τον μαθητὴ του ὁ αυθέντης ὁ Χριστός· αὐτὴ θα εἶνε ἡ γυναῖκά σου...

Καὶ τώρα θα ἔχετε περιέργεια να μάθετε ὅσαν ποῖα ἦταν αὐτὴ ἡ τρίτη. Ἦταν μία κόρη καλὴ καὶ τίμια ἀπο τὴν Ταρασκόνα, πτωχὴ ὑπηρέτρια, ἀλλὰ ἡ κακομοῖρα (*recaille*) ἓνα φόβητρο ἀπο τὴν ἀσχημιὰ της. Δι' αὐτὴν ἔλεγαν οἱ συντοπιταί της, πῶς καλὰ θα ἔκαμνε νὰ στέκη εἰς τα χωράφια τὴν ὥρα ὅπου κιτρινίζουν τα στάχυα, δια να σκιάζωνται ἅμα τὴν βλέπουν καὶ να φεύγουν τα πουλιά. Μία ξεσκονίστρα μακρὰ ὡς ἐκεῖ ἄνω, καὶ ξερὴ δια τον διάβολο...

Ὁ Ἅγιος Ἡλίας δεν ἠμπόρεσε να κρατήσῃ τα γέλοια· αν εἰπῆς δια τον Ἅγιο Πέτρο, μόλις ἐσήκωσε τα ὄμματα του πρὸς ἐκεῖνο το ἐλεεινὸ γύναιο, καὶ ἐγένε ἡ ὄψη του ὅσαν τοῦ νεκροῦ. Τί να κάμῃ ὅμως; Ἐκλινε τὴν κεφαλὴ του καὶ εἶπε, «Θεε καὶ Κύριε! ἀφοῦ πλεῖο δ' ἐμπορῶ να σοῦ εἰπῶ το ὄχι, γενηθήτω το θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.»

— Καὶ τώρα λοιπόν, φίλοι μου, εἶπεν ὁ Κύριος, ἐδῶ κοντὰ εἶνε ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Γαβριήλ· ἐλᾶτε ἐκεῖ να πᾶμε, ἐπειδὴ εἰς ἐκεῖνον τον δρόμο ἔχομε καὶ κᾶτι ἄλλο να κάμωμε, πράγμα σπουδαῖο πολὺ.

Ἐτσι ἐπῆραν τον δρόμο καὶ οἱ τέσσαρες, — ἡγουν τέσσαρες μαζῇ με τὴν Ταρασκονέζα, — καὶ μιά, καὶ δύο, πᾶν κατὰ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Γαβριήλ. Ὁ Πέτρος, ἔλεγε πως ἐσύρνετο, καὶ ὄχι πῶς ἐπροπατοῦσε.

* *

Ὁχι μακρὰ ἀπο τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Γαβριήλ εἶχε το ἐργαστήρι του ἓνας σιδηρουργὸς ἐξακουσμένος· το σφυρί του ἤκούετο ἀπο μακρὰ να κουνουνίζῃ ἐπάνω εἰς τον ἄκμονα. Αὐτὸς ὁ σιδερεῶς ὠνομάζετο Μαστρο-Κρόγιας. Ἦταν ἓνας ἄνθρωπος μαῦρος εἰς τὴν ὄψη, βαρὺς, σωματώδης, καὶ γεμάτος ἀπο ἐπαρσὴ.

έλεγε πώς κ'άνενας δεν τοῦ εβγαζε πλώρη, ἤγουν επάνω εἰς τὴν τέχνην του, καὶ πώς ἦταν ὁ μάστορας τῶν μαστόρων σιδεράδων, ὄχι μόνο μέσα εἰς τὰς Αρέλταις, ἀλλὰ καὶ ἔξω, εἰς ἀπόστασιν σαράντα ὥρων.

Τέτοιαν οἴησιν τὴν εἶχεν ὁ Μαστρο-Κρόγιας.

Προχωροῦν, προχωροῦν, φθάνουν εἰς τὸ ἐργαστήρι του, καὶ πρῶτος ἀπο ὅλους ἐμβαίνει μέσα ὁ Ἅγιος Ηλίας.—καθὸ σιδηρουργος καὶ αὐτὸς ἕναν καιρό. Ἦταν ὅλος χαρά, ὅπου ἔξανάβλεπε τὰ πράγματα τῆς παληᾶς τοῦ τέχνης. Ὁ αὐθέντης ὁ Χριστός, ὁ Πέτρος καὶ ἡ ἀρραβωνιστικὴ τοῦ ἐμβῆκαν καὶ αὐτοὶ κατόπι του.

Τώρα, καθὼς καταλαβαίνετε, ὁ αὐθέντης ὁ Χριστὸς δεν εἶνε χρεῖα ν' ἀκούσῃ τὸν καθένα τί λέγει, διὰ νὰ μάθῃ τί ἔχει μέσα εἰς τὸν νοῦ του.—Ηλία, σκύβει καὶ λέγει εἰς τὸ αὐτὶ τοῦ Ἁγίου Ηλία παίρνωντας τὸ σφυρί ἀπο τὰ χέρια του, ἄφες με ἐγὼ ν' ἀποστομῶσω αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο, καὶ συ φύσα μόνο τὴν φωτιά.

— Καλῶς τὰ κάμνεις, μάστορα! εἶπεν ὁ Κύριος εἰς τὸν μάστορα τῶν μαστόρων σιδεράδων. Δεν μοῦ κάμνεις τὴν χάριν νὰ με ἀφήσῃς μία στιγμὴ, ἀν αὐτὸ δεν σε πειράζῃ, νὰ σφυρηλατήσω κἄτι τι επάνω εἰς τὸν ἄκμονά σου, ἀφοῦ, καθὼς βλέπω, ἐσχόλασες καὶ ἀκόμη δεν ἐσθυσε ἡ φωτιά; Κἄπως κ' ἐγὼ ἔχω κάμει εἰς αὐτὴ τὴν δουλειά, καὶ μάλιστα, ἀν ηρχόμασθε πλεονῶνρις, ἡμποροῦσα καὶ νὰ σοῦ ἔδινὰ κ'άνενα χέρι.

Εἶπε με τὸν νοῦ του ὁ σιδεράς, πώς ὁ αὐθέντης ὁ Χριστὸς θα ἦταν κ'άνενας ἐπιτήδειος μαθητῆς, ἴσως ὁ υἱὸς κ'άνενος καλοῦ μαστοῦρου, ἡ καὶ κ'άνενα ἀρχοντόπουλο ὅπου ἤθελε τάχατες νὰ διασκεδάσῃ.

— Ὅπως ἀγαπᾷς, τοῦ ἀποκρίνεται· ἔπαρε καὶ δοκίμασε. Ὅμως ἤθελα προτῆτερα νὰ μοῦ εἰπῇς, δεν φοβᾷσαι, ξανθούλη μου, μὴ μαυρίσῃς αὐτά σου τὰ κάτασπρα χέρια, ἡ μὴ καύσῃς τὸν μανδύα σου καὶ λερώσῃς καὶ τὰ εὐμορφά σου τὰ μάγουλα;

— Δεν βλέφτει· ἀν ὀλίγο λερωθῶ, τὸ πηγᾶδι σου εἶνε παρέκει· ἴπαγω ὕστερα καὶ πλύνομαι.

— Ὅρισε λοιπόν, παλληκάρι μου. Νά, τὴν ποδιά μου· ἔπαρέ τὴν καὶ κούμπωσέ τὴν επάνω σου. Νὰ ἰδῶ τί εἶσαι καλὸς νὰ κάμῃς. Σ' ἐπῆρα ἀπο καλὸ ἴματι, καὶ ἡμπορούσαμεν νὰ συμφωνήσωμεν. νὰ ἐλθῇς εἰς τὴν δουλεψή μου. Λέγω πώς νὰ γίνῃς ἄνθρωπος, ἀν κἄπως ἐργάσθῃς κοντά εἰς μαστοῦρους καλοῦς.

Ὁ Ἅγιος Ηλίας ἐφλέγονταν ἀπο τὴν ἐπιθυμίαν νὰ πάρῃ αὐτὸς τὸ σφυρί, διὰ νὰ δείξῃ τὴν τέχνην του.

— Ἀν ἤθελες ἐγὼ νὰ σε βοηθήσω, σκύφτει καὶ λέγει εἰς τὸν αὐθέντη τὸν Χριστό.

— Οχι, όχι, Ηλία· αλλα καθως σοῦ εἶπα, εσύ μονο να φυσῆς, απεκριθηκε ὁ Κύριος.

Εἰς αὐτα επάνω, αφίνει ὁ αυθέντης ὁ Χριστος τον γαλῆζιο του μανδύα, ανασύρει τοῦ ρούχου τα μανίκια, περιζώνεται την δερμάτινη ποδιά, και... — Εσύ, Πέτρε, έπαρε αὐτο το σφυρί.

Πιάνει τότε μ' ἓνα εύμορφο τρόπο την κόρη ὅπου είχαν φέρει μαζῇ τους, και ζούφ! την καθίζει επάνω εἰς τὴν φλόγα και τον καπνο τῆς φωτιᾶς. Ἦκουες « Ἀϊ! αἶ! αἶ! » ἡ Ἐαρασκονέζα. Και ὕστερα ζούφ! την ἰδια επάνω εἰς τον ἄχμονα. Και πάτα! τάτα! πάτα! τάτα! Κτύπα μόνο, Πέτρε, κ' ἔγνοια σου.

Ο Πέτρος το πῆρε με τα σωστά του· ανέβαζε και κατέβαζε εκεῖνο το σφυρί, ὡς να ἔκτυποῦσε καθαυτο πυρο σίδερο.

Ὁ κηπος ὅπου ανέβαινε απο το καμίνι τοῦ σιδερεᾶ εἰμοσχοβολούσε. Ὁ κακομοίρης ὁ Μαστρο-Κρόγιας εκύτταζε αὐτα ὅλα ἄν παραλογισμένος. Τοῦ φαίνονταν πῶς εἰς τ' ὄνειρό του τα έβλεπε.

Να μην τα πολυλογῶ, αφοῦ καλα ανέβηκαν και κατέβηκαν τα σφυριά, τινάζοντα κάθε φορα ταις σπίθαις εἰς ὅλο το εργαστήρι, και αφοῦ ὅλη ἡ δουλεια ετελείωσε, — και θεῖκα μάλιστα, εἰμπορῶ νά σᾶς εἰπῶ, — ὁ αυθέντης ὁ Χριστος ένδυσεν αμέσως την νύφη· αὐτη δέ, καθο κουρασμένη, επειδὴ κ' επέρασε τρεῖς φοραις απο την κόλασι εἰς το καθαρτήριο τοῦ σφυριοῦ, εκάθησε επάνω εἰς τον ἄχμονα και έτριψε τα μάτια της, ἄν να ξύπνησε εκεῖνη την στιγμῇ. Τί να ιδῆς! απο μακρυα ὅπου ἦταν ἄν κονταρόξυλο, εἶχε γίνει οὔτε ὑψηλή, οὔτε κοντή· ευμορφοκαμωμένη, παχουλη ἄν να την έβγαλες απο τον τόρνο... τόσο ποῦ ὁ Πέτρος έχασε το νοῦ απο την χαρά του, να βλέπη, ὡ τοῦ θαύματος! εκεῖνη την αρραβωνιστική του λευκη ἄν τον κρίνο, με τριανταφυλλένια μάγουλα, μία νέα παρθένα ἄν το κρύο νερό· και να τον βλέπη, και να τοῦ χαμογελᾷ γλυκά, γλυκά.

— Αἶ, φίλε, γυρίζει τότε και λέγει ὁ Ἅγιος Ηλίας εἰς τον Μαστρο-Κρόγια· πῶς την βλέπεις αὐτη την εργασία; Σοῦ φαίνεται πῶς να επέτυχε;

— Μ!... κάμποσο καλά, δια ἓνα παιδί ὅπου δεν εἶνε αὐτη ἡ καθαυτο δουλειά του· — αποκρίνεται ὁ σιδερεᾶς μ' ἓνα στρυφνο χαμόγελο· — κίτρινος ὅμως σαν το κυδῶνι το ὠριμο.

— Λοιπον έχε γειά, εἶπεν ὁ Ἅγιος Ηλίας, και καλή σου φώτιση, μάστορα τῶν μαστόρων σιδεράδων· καλή σου φώτιση!

* *

Και νά σου ὁ καλός σου ὁ Ἅγιος Πέτρος κλίνει και προσφέρει· εἰς την αρραβωνιστική του τον αγκῶνά του· αὐτη κοκκινίζει και

στηρίζεται 'πάνω του, και κατ' αυτόν τον τρόπο βαστούμενοι και οί δύο τους, νύφη και γαμβρός, παίρνουν τον δρόμο αργά, αργά, κατα την εκκλησία.

Μόλις ό αυθέντης ό Χριστος επάτησε το κατόφλι τοῦ ναοῦ, και ό κώδωνας ήρχησε μόνος του να σημαίνει έορτάσιμα, και οί πολυέλαιοι αμέσως ήναψαν όλοι αφ' έαυτοῦ τους. Εκεί, εμπρος εις το άγιο βήμα, εγονάτισαν ό γαμβρος και ή νύφη, και ό αυθέντης ό Κύριος τους έδωσε την ευλογία του.

* *

Ας έλθωμε τώρα εις τον Μαστρο-Κρόγια.

Αφού 'εγῆκαν οί άγιοι απο το εργαστήρι του, πράσινος αυτος απο την ζήλεια του.—'Α, ειπε με τον νοῦ του· τώρα θα ιδοῦν αν δεν ειμαι κ' εγω επιτήδειο; να κάμω αυτο το ίδιο ποῦ έκαμε. Θέλω κ' εγω να έχω μίχ γυναίκα εύμορφη και 'σαν το κυπαρίσι· λυγρή.—Βρε Ζαμπετώ! (*) λέγει εις την γυναίκα του άμα την ειδε και ήλθε (επειδη κ' έλειπε αυτη απο το εργαστήρι την ώρα όπου ό αυθέντης ό Χριστος ειχε κάμει το θυμύ του)· βρέ γυναίκα! να ιδῆς τί έχω τώρα νη κάμω· μόνο συ καθόλου να μη φοδηθῆς.

Και ό μασκαράς, αλήθεια κ' αλήθεια, αρπάζει ως να 'πῆς άψε, σβύσε την γυναίκα του, μία γυναίκα μεσόκοπη, καμποῦρα όμως και στραβοσκέλα, και ζούφ! την καθίζει μέσx εις το καμίνι του!

Βάλλει ταις φωναίς ή κατακκομοίρα· «Βρε άνδρα τί κάμνεις; Έλεος! έλεος!» ως όπου ό καπνος τῆς έκοψε την αναπνοη κ' εκατάπνιξε ταις φωναίς της. Και ζούφ! αυτος την 'παίρνει μέσ' απο την φωτια και την ρίχνει εις τον άχμονα. Και δός του, δός του ταις βαρειαις σφυρειαις επάνω 'στο σώμά της.

Ναί! κάθου περίμενε· ούτε μία σπίθα δεν έβγαине. Αμ' βγαίνει ποτε σπίθα απ' ένα σακκι γεμάτο κοπριά; Εκείνος έλεγε πώς θα τοῦ γίνονταν μία κόρη εύμορφη 'σαν τον ήλιο, και αντι εκείνο ποῦ 'περίμενε, τί να ιδῆ 'πάνω 'στον άχμονά του; ένα φρικτο σωρο απο χρέας και κόκκαλα· και μαῦρο 'σαν την πίσσα.

— Γυναικοῦλά μου, γυναικοῦλά μου!

— Ναί, γυναικοῦλά σου! περίμενε πώς θα σοῦ αποκριθῇ!
Αφού βλέπεις ποῦ την έκαμες κουρκοῦτι.

Εκείνη ή δυσωδία τοῦ καπνοῦ ποῦ 'χύθηκε παντοῦ τριγύρω ήταν να κρατῇ κάνεις την μύτη του και να φεύγη μία ώρα μακριά.

Αί! τώρα, Μαστρο-Κρόγια; Τί σκοπο τον έχομε, ὕστερ' απ' αὐτή την συμφορά;

Πέφτει το σφυρι απο τα χέρια του· ὅλο το αἷμά του εκόπηκε εις την καρδιά του. Αφίνει το εργαστήρι του, και τρέχει 'σαν παλαβος ἰσα τον δρόμο ποῦ εἶχε πάρει και το ξανθο εκείνο παλληκάρι, στοχαζόμενος πῶς αὐτο και μόνο ημποροῦσε να διορθώσῃ το μέγα κακο ποῦ ἐπίασε ὁ ξεμυαλισμένος κ' ἔκαμε.

Καθως τον ἴκουσε ὁ αυθέντης ὁ Χριστος να ἐρχεται εξοπίσω του, στέκει και γυρίζει να τον κυτάξῃ.

— Αυθέντη, αυθέντη μου! εἶμαι ἕνας ανάξιος. Κράζει και τοῦ λέγει ὁ σιδερεῶς λαφασμένος. "Ἡμαρτον, και να με σπλαγχνίσῃς. ἤλθα να σοῦ ειπῶ....

— Ξεύρω τί ηκολούθησε, — τοῦ αποκρίνεται ὁ αυθέντης ὁ Χριστός. "Ὅμως δι' αὐτή σου την μετάνοια σε σπλαγχνίζομαι και σε συγχωρῶ. Γύρισε εις το εργαστήρι σου, και ὅλα πᾶν καλά. Αλλα πρόσεξε, ἄλλη φορα να μην ἔχῃς την οἴηση πῶς εἶσαι μάστορας τῶν μαστόρων. Αὐτο κάνεις να μην το ειπῇ.

* *

Ὅσάκις διηγεῖτο το παραμῦθι τοῦτο ἡ μάμμη, εσταυροκοπεῖτο προσθέτουσα·

«Και τότε ὁ Σωτήρας τοῦ κόσμου, ὁ "Αγιος Ηλίας, ὁ "Αγιος Πέτρος και ἡ ταπεινη εκείνη ὑπηρέτρια ἐγιναν ἀέρας μέσα εἰς την εκκλησία και εχάθησαν εις τα ουράνια. Ὁ σιδερεῶς απο το ἄλλο μέρος ἐφυγε τρέχωντας ταχύτερα παρα καθως ὅπου ἤλθε, και τι να ἰδῇ εις το κατόφλι τῆς θύρας τοῦ εργαστηριοῦ του; την γυναῖκά του νά τον προσμένῃ ἡσυχῃ, ὡσαν τίποτε να μην τῆς ηκολούθησε. Επλεξε την κάλτσα της.

Σᾶς ἀφίνω να στοχασθῆτε με τί χαρα την επῆρε και την ασπάσθηκε.

Και νά, με ποῖο τρόπο, σαν ὁ Θεος ευδοκήσῃ, σηκώνει τους ταπεινους απο τα κάτω, και ταπεινώνει τους ὑπερήφανους.»